

Memo: niet-invarende fondsen

In de Wtp is invaren gekozen als **1** standaardpad. De optie om **niet in te varen bestaat echter ook**, als invaren tot een **onevenredig nadeel** voor (groepen) deelnemers zou leiden. Volgens de Memorie van Toelichting en de parlementaire geschiedenis is invulling gegeven aan dit begrip. Voorbeelden daarvan zijn het **vervallen van onvoorwaardelijke toeslagverlening (ook wel: bijstortverplichting van werkgever)**, **heel hoge dekkingsgraden of herverzekering**. Bij gesloten fondsen kan het zijn dat er **geen werkgever** meer is, en er dus geen invaarverzoek kan worden gedaan. Ook als de werkgever nog wel bestaat, kunnen er redenen zijn om niet in te varen. Deze werkgever weegt dan of het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken ondergebracht bij dit gesloten fonds past binnen een evenwichtige transitie.

Wat	Gegevens volgens openbare bronnen
Aantal fondsen/kringen	188
Aantal gesloten fondsen/kringen	38
Aantal fondsen/kringen dat niet gaat invaren	24 (12,6%)
Aantal deelnemers alle fondsen	18.631.419
Aantal deelnemers dat niet in zal varen	162.905 (0,81%)
Waarvan naar verzekeraar	8
Waarvan reeds gesloten	17
Waarvan gesloten per 1-1-2028	22
Waarvan geen invaarverzoek werkgever	5
Waarvan bijstortverplichting	3

Analyse

- Volgens nu beschikbare openbare bronnen zijn er diverse redenen voor fondsen/kringen om niet in te varen.
- Verreweg de meeste fondsen/kringen die niet in gaan varen, **zijn al gesloten en/of gaan liquideren, vaak gaan zij over naar een verzekeraar. Dit** zijn bijna allen kleine apf-kringen of kleine ondernemingspensioenfondsen.
 - Dit is een reguliere waardeoverdracht in het kader van consolidatie en kostenbeheer die al gebruikelijk was in de sector.
 - Deze fondsen/kringen zijn zeer klein (tussen de 200 en 17.000 deelnemers) en hebben **bijna allen een relatief hoge dekkingsgraad (>130%)**. Hiermee kan **2** **tekortbestendige indexatie worden ingekocht bij verzekeraars, terwijl vaak de kosten van beheer afnemen.**
 - Enkele andere fondsen/kringen bezien nog naar welke uitvoerder ze de rechten over gaan dragen, dat kan ook naar een Apf of Bpf zijn.
 - Bij gesloten fondsen is er geen sprake van nieuwe opbouw of nieuwe deelnemers. Als die er is, is die elders (vaak al in een DC-regeling) ondergebracht. **Er is daarmee geen sprake van kosten voor compensatie.**
 - Ook geldt daarbij dat voor deelnemers die zowel in de gesloten als de "open" regeling zitten, dit uiteraard ook gepaard gaat met hogere uitvoeringskosten. In de Wtp is de doelstelling juist om **zoveel mogelijk de oude en nieuwe rechten bij elkaar te houden** om de kosten laag te houden en te profiteren van de dubbele transitie. Dit is niet aan de orde bij veel gesloten fondsen/kringen.
 - Bovenstaande punten gelden ook voor fondsen/kringen die vaak in de media worden genoemd als voorbeelden voor niet-invaren, zoals Delta Lloyd. **Argumenten die zij geven, zoals het in het oude stelsel beter kunnen bijhouden van de koopkracht, zijn vaak heel specifiek geldend voor de situatie bij het fonds/kring in kwestie.**
 - **Ook een zeer hoge dekkingsgraad en de demografische positie** van het fonds/kring speelt hierbij een belangrijke overweging bij de keuze om niet in te varen.
- Ook zijn er, zoals in de wet voorzien, enkele fondsen waar de werkgever graag de bestaande **3** **bijsortverplichting wil behouden, dit is in een Wtp-regeling niet mogelijk.** Dit geldt bijvoorbeeld voor de kring Progress bij Unilever, MSD en DOW. Ook spelen bij een enkeling Amerikaanse boekhoudregels (US GAAP) een rol.

Overzicht van opmerkingen bij Bijlage 3B - 11 april MSZW gelezen Memo niet-invarende fondsen - versie definitief.pdf

Pagina: 1

■ Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

standaardpad.
niet in te varen bestaat echter ook, onevenredig nadeel
vervallen van onvoorwaardelijke toeslagverlening (ook wel: bijstortverplichting van werkgever), heel hoge dekkinggraden of herverzekering.
geen werkgever
Aantal fondsen/vkringen dat niet gaat invaren
24 (12,6%)
zijn al gesloten en/of gaan liquideren, vaak gaan zij over naar een verzekeraar. Dit

■ Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

toekomstbestendige indexatie worden ingekocht bij verzekeraars, terwijl vaak de kosten van beheer afnemen.

Er is daarmee geen sprake van kosten voor compensatie.
zoveel mogelijk de oude en nieuwe rechten bij elkaar te houden
Argumenten die zij geven, zoals het in het oude stelsel beter kunnen bijhouden van de koopkracht, zijn vaak heel specifiek geldend voor de situatie bij het fonds/vkring in kwestie.
zeer hoge dekkinggraad
Ook een zeer hoge dekkinggraad en de demografische positie

■ Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

bijstortverplichting wil behouden, dit is in een Wtp-regeling niet mogelijk.

- Uit de DNB uitvraag Q4 2024 blijkt dat **13% van de fondsen/kringen oftewel 37 fondsen niet in zullen varen**. Ook zeggen 26 fondsen/kringen binnen 5 jaar te zullen gaan liquideren, waarvan de helft voorafgaand en de andere helft na transitie. Dat wijkt af van de openbare bronnen.
 - Uit deze cijfers blijkt niet concreet of er overlap in deze cijfers zit: een aantal kringen bij Apf'en zullen namelijk ook voor of na transitie samenvoegen (13), en enkele fondsen liquideren voor transitie om vervolgens bij een Apf in te varen (zoals pensioenfonds/kring Grolsch), danwel als zelfstandige danwel als onderdeel van een collectieve kring.
 - Sociale partners hebben dan inmiddels in hun transitieplan wel een invaarverzoek vormgegeven, ook al vaart het fonds zelf niet in vanwege liquidatie.
 - Ook zijn er bij enkele uitvoerders die het beheer doen voor zowel open als gesloten regelingen, zoals bij Pensioenfonds PGB, ~~met~~ failliete of niet meer bestaande werkgevers.
- Er zijn in totaal **23 fondsen/kringen die zijn gesloten of binnenkort gaan sluiten**. Daarvan gaan **er ten minste 8 wel invaren**, omdat dat in totaal evenwichtiger wordt geacht. Zij gaan als er nog een zelfstandig fonds is, vaak ook liquideren en op in een bedrijfstakpensioenfonds of naar een Apf-kring.
 - Reden van invaren zit bijvoorbeeld in het versneld kunnen geven van inhaalindexatie op het moment van invaren, wat niet altijd kan bij het overgaan naar een verzekeraar.
 - Ook de specifieke demografische situatie van een fonds of kring speelt hierbij een rol.
 - Verder worden ook de voorkeuren van de gepensioneerden expliciet meegewogen, zoals bijvoorbeeld bij de kring Royal Bank of Scotland (RBS, zie hieronder).
- **DNB heeft eerder aangegeven dat pensioenfondsbesturen die kiezen voor niet-invaren ook goed moeten onderbouwen dat niet-invaren evenwichtig is en tegenwicht moeten bieden aan werkgevers/sociale partners.** Zij betrekken deze groep nadrukkelijk in hun toezicht.¹

Niet-gesloten pensioenfondsen die niet invaren

- Er is één bedrijfstakpensioenfonds die oude opgebouwde kapitalen niet in gaat varen (Nederlandse Groothandel). Dit fonds heeft echter te maken met **specifieke kenmerken**:
 - Dit is een deels vrijwillig, vrij nieuw Bpf met 35.000 deelnemers.
 - Een deel van de werkgevers hierbinnen wil waarschijnlijk niet invaren, en ze hebben grotendeels (90% van het totale kapitaal) herverzekerde rechten met weinig indexatieperspectief.
 - Ook zeggen ze **geen compensatieproblematiek** te hebben, omdat ze al grotendeels een **premieregeling met progressieve staffel** hanteren die ze gaan eerbiedigen. Dit is een unieke situatie.
 - Verder is dit fonds ook uniek omdat ze, vanwege hun situatie, deelnemers die nu nog in een middelloonregeling zitten, individueel bezwaarrecht volgens een reguliere artikel 83-procedure gaan geven om deze regeling om te zetten naar de huidige DC-regeling.
 - Deze optie wordt aangeboden omdat over het algemeen invaren wordt gezien als niet evenredig (want 90% van het vermogen is herverzekerd), maar voor een enkeling kan een waardeoverdracht naar de nieuwe premieregeling toch voordelig uitpakken. Dit instemmingsrecht geldt echter slechts voor 900 deelnemers, die nog niet met hun actieve opbouw in de progressieve premieregeling zitten.
 - Dit fonds valt daarmee ook niet onder de voorwaarden zoals worden geschetst in het amendement-Joseph, omdat er geen sprake is van invaren.
 - In 2028 gaat het pensioenfonds de huidige DC-regeling met progressieve staffel eerbiedigen en starten met een flexibele premieregeling. Ook hierin is dit een unieke situatie.
 - Let wel: er is nog geen implementatieplan ingediend bij DNB, dit is enkel het transitieplan
- Er **3** daarnaast één ander pensioenfonds (MSD) dat niet is gesloten en niet gaat invaren. Ook hier gelden specifieke kenmerken:
 - **Bijstortverplichting, die ook gepensioneerden graag wilden behouden.** Ook MSD wilde deze behouden.

¹ [TRANSITIENIEUWS - Belangrijke rol fondsen bij keuze om niet in te varen | De Nederlandsche Bank](#)

Pagina: 2

1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
23% van de fondsen\kringen oftewel 37 fondsen niet in
zullen varen.

1 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
38 fondsen\kringen die zijn gesloten of binnenkort gaan sluiten.
er ten minste 8 wel invaren,
DNB heeft eerder aangegeven dat pensioenfondsbesturen die kiezen voor niet-invaren ook
goed moeten onderbouwen dat niet-invaren evenwichtig is en tegenwicht moeten bieden aan
werkgevers\sociale partners.
specifieke kenmerken:
geen compensatieproblematiek
premiereregeling met progressieve staffel

1 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
is daarnaast één ander pensioenfonds (MSD) dat niet is gesloten en niet gaat invaren. Ook
hier gelden specifieke kenmerken:
Bijstortverplichting, die ook gepensioneerden graag wilden behouden.

- o Ruim 90% van de achterbannen van de vakbonden is akkoord gegaan met dit transitieplan.
- o Het is een gemiddeld groot ondernemingspensioenfonds met 11.600 deelnemers, zeer hoge dekkingsgraad (145%) en een hoge premie (30%). De premie gaat na 2028 omlaag naar 27,5%. **1** is door deze combinatie ruimte om de transitie anders vorm te geven dan het standaard-invaarpad.
- o Compensatie komt als een van de (zeer) weinige fondsen uit de premie: maximaal 0,75% van de premiegrondslag, waarbij sociale partners er vooralsnog van uitgaan dat 0,5% voldoende is (1,5%-punt van de premie). De doorsneecompensatie komt volledig uit de werkgeverspremie.
- o Ook de solidariteitsreserve wordt de eerste 10 jaar gevuld uit 1%-punt premie en overrendement, daarna enkel uit overrendement. Ook dit is een uitzonderingssituatie, omdat de al ingegane pensioenen in het FTK zullen blijven.
- o Concern MSD betaalt de extra uitvoeringskosten vanwege het hanteren van twee regelingen via de premie tot een maximum van 1% van de pensioengrondslag
- o Let wel: er is nog geen implementatieplan ingediend bij DNB, dit is enkel het transitieplan.
- o Let ook: volgens transitieplan is bij MSD bemiddeling van de transitiecommissie nodig geweest om een evenwichtige keuze te maken over o.a. de vraag of er moest worden ingevaren

Instemmingrecht of referendum

Er zijn naast pensioenfonds Nederlandse Groothandel enkele andere (delen van) fondsen of regelingen waar sprake lijkt te zijn van een vorm van instemmingsrecht, met als uitkomst om juist wel of juist niet in te varen. Ook dit zijn echter zeer specifieke situaties:

- o Pensioenkring RBS (Royal Bank of Scotland): hier was instemming van werknemers voor wijziging van de pensioenregeling noodzakelijk, enkel en alleen omdat er geen werkgever en vakbonden meer betrokken zijn.
 - Dit gaat echter om een gesloten kring met 1817 mensen waar door Centraal Beheer APF en VO heel veel moeite is gedaan om respons te krijgen.
 - Verzoek om moeite te doen om in te varen en de voordelen van het nieuwe stelsel te krijgen kwam vanuit de deelnemers.
 - Ze gaan over naar een grotere FPR-kring. Alle overige 10 deelnemers die daar niet heen willen krijgen een persoonlijk gesprek. Dit is een uitzonderlijke situatie.
- o Plukon: het deel Plukon-pensioen wat bij pensioenfonds PGB zit, van het oude pensioenfonds Campagne (van voor 2014), blijft in het FTK na een **2** achterbanraadpleging van vakbonden FNV en CNV en hoorrecht bij PGB, waarbij ook niet-leden konden stemmen.
 - Dit is geheel zoals het bij bijna elk fonds is gebeurd (achterbanraadplegingen). Invaren wordt voor het collectief niet evenwichtig bevonden.
 - Dit is een gesloten regeling zonder actieve opbouw, nieuwe opbouw zit bij pensioenfonds VLEP.
 - Er is dus bij uitstek géén sprake geweest van collectief instemmingsrecht. Wel van een zorgvuldig proces omdat invaren onevenredig nadelig zou zijn voor een groep deelnemers. N.a.v. ook de achterbanraadpleging hebben sociale partners besloten om geen invaarverzoek te doen bij PGB.
 - Ook dit is slechts een klein deel van PGB: 6000 tot 7000 deelnemers. Het is nog niet duidelijk of deze overgaan naar een andere uitvoerder.
- o **Beroepspensioenfondsen, bijvoorbeeld Loodsen:**
 - Bij een aantal beroepspensioenfondsen is een raadpleging gedaan. Dit is consistent met het feit dat zij in de bijzondere situatie verkeren. De beroepsvereniging is immers geen werkgever of werknemersorganisatie, zoals bij veel andere pensioenfondsen het geval is.
 - Ook hierbij is er geen sprake van een referendum of individueel instemmingsrecht, maar lijkt de uitvraag sterk op de achterbanraadplegingen die vakbonden uitvoeren.
- o **Aanvullende raadpleging, zoals bij KLM Vliegend:**
 - Veel fondsen vragen naast de verplichte uitvragen voor risicopreferentie, hoorrecht en de achterbanraadplegingen van vakbonden nog aanvullend voorkeuren van deelnemers uit rondom de transitie, bijvoorbeeld bij de doelen van de transitie.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Er is door deze combinatie ruimte om de transitie anders vorm te geven dan het standaard-invaarpad.
hoge dekkinggraad (145%)
een hoge premie (30%).
solidariteitsreserve wordt de eerste 10 jaar gevuld uit 1%-punt premie
extra uitvoeringskosten
bemiddeling van de transitiecommissie
Instemmingrecht of referendum
instemmingsrecht,
gesloten kring

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

achterbanraadpleging van vakbonden FNV
en CNV en hoorrecht bij PGB, waarbij ook niet-leden konden stemmen.
gesloten regeling zonder actieve opbouw,
Beroepspensioenfondsen, bijvoorbeeld Loodsen:
beroepsvereniging
achterbanraadplegingen die vakbonden uitvoeren.
Aanvullende raadpleging, zoals bij KLM Vliegend:
aanvullend voorkeuren van
deelnemers uit rondom de transitie, bijvoorbeeld bij de doelen van de transitie.

- Bij KLM Vliegend stond in de statuten dat een raadpleging verplicht was bij bepaalde schuiven van vermogen.
- Dit soort raadplegingen zijn **1**et bindend, zoals het referendumvoorstel van het amendement-Joseph voorstelt. Het bestuur weegt de voorkeuren van deelnemers uiteraard wel mee.

